

FRAUCYMER (82) *sb m*

fraucymer (80), **frawcymer** (2); fraucymer : frawcymer *Mącz* (3 : 2).

-y- (32), -i- (10); *skrót*: Frau. (40).

a *pochylone*, e *jasne*.

sg *N* frãucymer (51). ◊ *G* frãucymeru (7). ◊ *A* frãucymer (1). ◊ *I* frãucymer(e)m (17). ◊ *L* frãucymerze (6).

Sł stp brak, *Cn*: *fracumer*, *Linde XVI – XVIII w.*

*Poczet kobiet stanowiący najbliższe otoczenie, dwór królowej lub innej możnej pani; kobiety należące do pocztu dworskiego, panny dworskie, dwórki; gynaeceum Mącz; grex ancillarum, gynaeconitis, polygynaecos Cn (82) : GliczKsiąż E3; Wyłzła páni s pálacu by fie roświeciło/ [...] Około niey fraucymer dziwnie przyłtroiony/ Perłami á kámieniem wśzędy náłtrzępiony. *RejWiz* 25v; A byś tám we wnątrz weźrzał co tám tey gawiedzi/ [...] Ano ieden fraucymer á ná ich bryżyki/ Muśi zãwždy pomylić bárzo w łkrzynce łzyki. *RejWiz* 69, 25v; *KochZuz* A4; nie więtfzey godności zdádzą mi łye być Dworzãnie v Krolá/ nád Pãny cudne y vbrãne we fraucymerze v Krolowey. *OrzRozm* R; Krol miał miedzy fraucymerem Annę Boleniã ktorã rad widział/ y chciãł zã małżonkę wziãć. *BielKron* 212; ále krolewnã chodziła ná doł s łwoim fraucymerem do kłãłtorã S. Franciłzkã *BielKron* 381, 13, 51, 56, 58, 423v, 428v, 485v; Gynaeceum, Fraucimer/ Pãnieński rey álbo dwor. *Mącz* 150d, 150d; *OrzQuin* E2v; *Prot* D2; wnocy othoczywłzy włzytkę izbę gdzie Frauczimer miał złozenie/ pochodniãmi rołpalonemi/ á zãwoławłzy gore/ vczynił tãki łtrãch *GórnDworz* Tv, R3, Bb7; *BielSpr* 2v; *StryjKron* 482; Otóz tu z Fraucymerem z biãłémigłowãmi Połłuzycie co trzebã/ łprãwićie to łãmi. *GosłCast* 17; PANNA z choru ábo z Fraucymeru, PIERWSZA. *GosłCast* 21 *did*, *kt*, 27 *did* [7 r.], 30 *did*, 34 *did*, 52 *did* (44) [*w tym did* 42 r.]; *PaxLiz* B4, C3, D2 [2 r.]; IEłzce mi pierworodna łzwãczkã nie dorolã/ Y do rozumney łprãwy ielzce mi nie przyłzłã, Którãby/ zacna Pani [*Zofija z Fulsztyna*] łłuzna oddãć tobie/ Byś iã do łwey połługi wycwiczyłã łobie. Aby łię w Fraucymerze twoim wychowãłã/ Woley rołkazãnia twego pilnowãłã *ZbyłPrzyg ktv*.*

Wyrażenie: »fraucymer swãdziebny« = *panny z orszaku weselnego, družki (1)*: y poimał przednieyłzych Xiãżãt álbo Pãnow łiedmdzieliãt y Pãnã młodego małżonkã/ z gościãmi y włzyłtkim Fraucimerem łwãdziebnym *StryjKron* 385.

Zestawienia: »fraucymer dolny« = *panny z niłszych warstw szlacheckich stanowiące orszak panien słuźebnych (1)*: Panien we Frauczimerze Dolnem 4. Iãdwichna Ostolłka, CRiłtinka Dołka ... *WyprKr* 128v.

»fraucymer gorny« = *orszak panien wysoko urodzonych stanowiący towarzystwo możnej pani (1)*: Panien we frauczimerze Gornim 6, Barbara Wãłowiczowna Marułza Krupłka młodłã Helena Krupska łtarłza, Orsula Niemaiołwka łtarłza, Dorota Niemaiołwka Młodłã Anna Biechowłwka *WyprKr* 127.

Szeregi: »fraucymer, panieński dwor« (2): Gynaeconitis, vel Gynecion Fraucimer/ Panieński dwór/ yãko yełt v Krolów y Xiãżãt/ gdzie pãny łwym dworem teź słuźã. *Mącz* 9c; Polygyricon, Latine mulierum frequentia, Wiele niewiałt/ álbo łchãdzki niewiełcie/ frawcimer/ pãnieński dwór. *Mącz* 309a.

»fracymer abo (to jest) służebne panny (a. dziewczki)« (2): á žeby thák lámę [*Hester*]/ iáko fracymer/ ábo fluzebne pánný [*pedisequas*] iey/ przybrał y ozdobił. *Leop Esth* 2/9; Była tám żoná iedná ze trzech Sołtanowá máiąc fracymer łtroyny/ to iest dziewczki fluzebne ktore zá nią chodźily *BielKron* 458.

[*W przeni żart.*]

Wyrażenie peryfr.: »fracymer od świętego Marka« = *prostyutki lub dom publiczny* (1): O zówárćiu y ośádzeniu [*przy oblężeniu miasta lub zamku*] [...] Niewiáfty też k temu potrzebne. Szwáczká y z towarzyszczákami [...] Też dwie mocne niewieście łtáteczne dla ránnych á chorych [...] też pánný z Fracymeru od świętego Márká ktoreby káżdemu k woli były [...] á zapłátę też łłufzná máią mieć ná dzień [...] áby ci co łwe żony máią łpokoynie z nimi łypióli/ á ci co bez tego być niechcá ábo niemogá/ áby wiedzili gdzie obrokow łzukác *ŁaskiSprRyc* B.]

Przeni: Kobiety (2) : gdzyeby lepiśe piwo áłbo wino/ áłbo gładki fracymer/ pánná/ páni/ dzyewká byłá. *GliczKsiqż* G6v; Flaminium, Bart/ Zasłóná áłbo velum áłbo nieyáki rąbek który przed czáfy/ Rzimski Fracimer nośił. *Mqcz* 130d.

TG